

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/3/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312202719
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6312202719.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Priehodu, sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Renáty Deákovej, v právnej veci žalobcov v 1/ rade S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. J., P. XXXX/X v 2/ rade C. V., nar. XX.X.XXXX, bytom J. J., P. XXXX/X a v 3/ rade G. E., nar. X.X.XXXX, bytom P. XX, zastúpených advokátskou kanceláriou Hreždovič a Hreždovičová so sídlom Banská Bystrica, Rudlovská 2 proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu škody - nemajetkovej ujmy osôb poškodených násilnými trestnými činmi, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu v Brezne zo dňa 2.10.2012 č.k. 6C 55/2012-52 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh žalobcov zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak s odôvodnením, že neboli splnené podmienky na odškodnenie osôb poškodených násilnými trestnými činmi z dôvodu, že žalobcovia na uplatnenie odškodnenia nemajú nárok, pretože aplikovaný zákon 255/1998 Zb. zákonov neumožňuje takéto odškodnenie v danom prípade.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie žalobcovia. Žiadali rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V tejto súvislosti poukazovali na to, že v danom prípade je dôvod na odškodnenie navrhovateľov. V tejto súvislosti poukazovali na to, že obeťou trestného činu bol manžel žalobkyne 1/ a otec žalobcov 2/ a 3/ nebohý C. E., keď obžalovaný C. V. zosnoval a riadil jeho fyzickú likvidáciu. V tejto súvislosti poukazovali na to, že trestné stíhanie proti obžalovanému C. V. nebolo zastavené z dôvodov, že by nebolo dokázané, že sa skutok nestal resp. že ho nespáchal obžalovaný, ale vzhľadom na tzv. neúčelnosť v pokračovaní ďalšieho trestného stíhania voči jeho osobe, nakoľko trest, ktorý by mu bol po prípadnom právoplatnom odsúdení uložený je celkom bez významu popri treste, ktorý bol obžalovanému pre iný čin už právoplatne uložený. Postup súdu v trestnom konaní nemôže byť na ujmu žalobcu ako poškodených v trestnom konaní v tom, že by si nemohli uplatňovať plnenie nárokov poškodeného proti odsúdenému. Domnievajú sa, že štát je povinný prispieť na odškodnenie tých, ktorí utrpeli ťažkú ujmu na zdraví následkom úmyselného trestného činu a tých, ktorí boli závislí od osôb, ktoré zomreli v dôsledku tohto trestného činu. Aj keď zákon č. 255/1998 Z.z. neobsahuje ustanovenie o odstránení tvrdosti zákona pre prípad, že nie sú splnené podmienky pre priznanie odškodnenia, tak poukazuje v tejto súvislosti na čl. 46 ods. 1 Ústavy SR podľa ktorého každý

sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Žalobcovia priznávali, že v čase predpokladanej násilnej smrti nebohého C. E. absentovala právna úprava v slovenskom právnom poriadku o odškodnenie obete násilných trestných činov. Napriek tomu je potrebné prípad posudzovať prostredníctvom čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. Keďže do dnešného dňa nebol presne zistený čas, ani presne zistené miesto spáchania trestného činu sú žalobcovia presvedčení o tom, že spĺňajú podmienky odškodnenia. Žiadali preto rozhodnúť v zmysle podaného odvolania.

Na odvolanie žalobcov podal písomné vyjadrenie žalovaný, ktorý žiadal rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. V tejto súvislosti poukázal na to, že okresný súd vo veci vykonal potrebné dokazovanie a vyvodil z neho aj zodpovedajúce právne závery. Žalobcovia v podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu neuvádzajú také skutočnosti, ktoré by mohli privodiť zmenu odvolaním napadnutého rozsudku. S tvrdeniami, ktoré sa uvádzajú v podanom odvolaní sa okresný súd vyporiadal vo svojom rozhodnutí. Preto považovali rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a tento v zmysle ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Je tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v ods. 2 až 7 § 213 O.s.p.. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd dal účastníkom konania poučenie podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p. o tom, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Po tomto poučení zo strany súdu prvého stupňa účastníci vyhlásili, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania. Keďže neboli dôvody na opakovanie dôkazov ani doplnenie dokazovania krajským súdom vychádzal tento zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa.

V zmysle ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní obsahu spisu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O.s.p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Krajský súd sa s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa stotožňuje a na tieto v podrobnostiach odkazuje.

Aj v odvolacom konaní na základe podaného odvolania bola naďalej sporná otázka, či žalobcom patrí odškodnenie osôb v poškodených násilnými trestnými činmi a to z dôvodu, že malo dôjsť ku vražde manžela a otca žalobcov C. E..

Odškodnenie osôb poškodených násilnými trestnými činmi upravuje zákon č. 215/2006 Z.z., ktorý vo svojich prechodných ustanoveniach v § 18 ustanovuje, že podľa doterajších predpisov sa postupuje, ak bol trestný čin spáchaný pred 1.5.2006. Uvedený zákon nadobudol účinnosť 1.5.2006. V zmysle uvedeného prechodného ustanovenia bolo potrebné sa zaoberať otázkou, či boli plnené podmienky pre odškodnenie podľa zákona, ktorý platil pred týmto zákonom teda č. 255/1998 Z.z.. Zákon č. 255/1998 Z.z. zaviedol odškodnenie osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Tento nadobudol účinnosť 1.1.1999. Podľa § 8 ods. 4 tohto zákona odškodnenie možno žiadať len v prípade, ak škoda na zdraví bola spôsobená trestným činom spáchaným po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. V prípade pochybností, kedy došlo k spáchaniu trestného činu, rozhodne ministerstvo. Je teda nesporné, že zákon č. 255/1998 Z.z. upravil odškodnenie podľa tohto zákona len v trestných činoch spáchaných po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, teda po 1.1.1999. Zákon teda nemá ustanovenie, z ktorého by

vyplývalo, že tieto ustanovenia je možné použiť aj na trestné činy, ktoré sa stali pre prvým januárom 1999, ako nadobudol účinnosť zák. č. 255/1998 Z.z..

Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 32T 9/2009-789 zo dňa 28.4.2011 bolo zastavené trestné stíhanie obžalovaného C. V. nar. X.XX.XXXX bytom K. XX, J. - C. t.č. vo výkone odňatia slobody v ÚVTOS W. pre trestný čin vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. a/ a § 219 ods. 1 písm. a/ a k § 219 ods. 1 a ods. 2 písm. f/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorého sa mal dopustiť voči C. E. manželovi žalobkyne v 1/ rade a otcovi žalobcov v 2/ a 3/ rade. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že k zastaveniu trestného stíhania došlo preto, že obžalovaný bol už iným rozhodnutím súdu odsúdený na trest odňatia slobody na doživotie a teda trest, ku ktorému môže toto trestné stíhanie viesť je celkom bez významu popri treste, ktorý už bol obžalovanému pre iný čin právoplatne uložený. Ako vyplýva z písomných podkladov tak k smrti C. E. malo dôjsť v roku XXXX, teda ešte pred účinnosťou zákona č. 255/1998 Z.z.. S ohľadom na ust. § 8 ods. 4 zák. č. 255/1998 Z.z. nemohlo preto odškodnenie žalobcom byť priznané, keďže k trestnému činu nedošlo po účinnosti zákona č. 255/1998 Z.z.. Hmotno-právnym podkladom pre priznanie odškodnenia podľa zákona č. 255/1998 Z.z. bolo to, že k trestnému činu došlo po 1.1.1999. A keďže z obsahu spisu vyplýva, že u C. E. k takémuto trestnému činu došlo skôr správne vyvodil súd prvého stupňa záver, že odškodnenie žalobcom nie je možné priznať. Pokiaľ žalobcovia poukazovali na ust. čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, tak z dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že s týmto ustanovením sa okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia vysporiadal, pričom krajský súd sa s jeho záverom uvedeným v rozhodnutí stotožňuje.

Ak zákon č. 255/1998 Z.z. nezaviedol to, že podľa tohto zákona by sa malo postupovať aj u trestných činov, ktoré boli spáchané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, tak potom treba vychádzať zo znenia zákona, ktoré v danom prípade neumožňovalo žalobcom priznať hmotno-právny nárok na odškodnenie. Pokiaľ okresný súd dospel k takémuto záveru, považuje aj krajský súd rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne a preto ho v zmysle ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

Žalobcovia v odvolacom konaní úspech nemali. Žalovaný mal v odvolacom konaní úspech. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil. Vzhľadom na uvedené preto krajský súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal aj keď by inak právo na náhradu trov podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. mal.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.